

PAHAYAGAN SANG PARTIDO KOMUNISTA SANG PILIPINAS ★ ISLA SANG NEGROS

ANG Paghimakas

GINAUBAYAN SANG MARXISMO-LLENINISMO-MAOISMO ABRIL 2024
ISPESYAL NGA ISYU

Enero-Marso 2024:

Militarisasyon kag pag-ulan sang bomba ang sabat ni Marcos Jr sa grabe nga tig-ilinit

SA MASOBRA DUHA KA TUIG, dugang nahublasan ang pasista, papet kag inutil nga rehimen US-Marcos II atubangan sa nagalala nga malakolonyal kag malapyudal nga krisis nga ginaantus sang pumuluyong Pilipino. Nagpabilin nga bulag kag bungol ang iya rehimen sa pagsabat sa malawig na nga demanda sa pumuluyo kaangay sang matuod nga reporma sang duta, pungsodnon nga industriyalisasyon, pagpataas sang sweldo kag benepisyo, suporta sa agrikultural nga kagamitan, libreng serbisyo sosyal kag iban pa sa tunga sa grabeng halit sang *El Niño*.

Nagdugang pa sa kalbaryo sa pumuluyo ang *El Niño phenomenon* apang wala sang kongkreto kag pangmalawigon nga tikang ang inutil nga reaksyonaryo nga gobyerno para mabuligan ang pumuluyo sa sini nga natural nga katalagman. Isa ang Western Visayas sa grabe nga nahalitan sa epekto sang *El Niño* nga naglab-ot sa P770.5 milyon kag nagaapekto sa masobra 20,000 ka mangunguma. Sa isla sang Negros, nagdaku ang halit sa mga tanum sang humay, mais, tubo kag iban pa (P97.7 milyon sa Negros Occidental kag P77 milyon sa Negros Oriental), nagmala ang mga

tuburan sang tubig kag lapnagon ang *grassfire*, *forest fire* kag sunog sa mga kabalayan bangud sa tuman nga kainit. Apektado man lakip ang mga klase sa mga buluthuan bangud sa taas nga temperatura. Nakaamot man ini sa pagsaka sa mga kaso sang *heat stroke*, pagtaas sang *blood pressure* kag may pila ka kaso sang pertussis nga ginakabalak-an nga mas magsaka pa sa sini nga panahon.

Wala untat ang gastoso nga mga byahe ni Marcos Jr sa iban nga pungsod nga wala man sang nahatag nga kauswagan sa kabuhi sang mga ordinaryo nga pumuluyo. Ara ang pagmaniobra sang papet nga rehimen sa pag-amyenda sang pang-ekonomiko nga probisyon sang Konstitusyon para mahatagan sang lubos nga pagpanag-iyang ang dumuluong sa mga manggad sang pungsod kag mangin hapos ang pagpatuman sang mga *neoliberal* nga polisiya sang mga imperyalista.

Nabutang sa peligro ang kabuhi sang pumuluyong Pilipino bangud sa paglala sa tensyon sa West Philippine Sea. Bilang ido-ido sang US ang rehimen ni Marcos Jr, gingamit ang Pilipinas bilang base sa iya nga tropa kag mga kagamitan militar kag ginhimo nga hampanganan ang kadutaan kag kadagatan sang pungsod paagi sa paglunsar sang mga *joint patrols* sa West Philippines Sea kag Balikatan exercises ilabi na sa sini nga bulan sa mga isla sang Batanes kag Palawan nga magtuga sa mas magasingki pa nga banggianay sang mga imperyalistang pungsod nga US kag China. Nagkarakara ang Armed Forces of the Philippines (AFP) nga ipatuman ang mando sang imperyalistang US nga tapuson na ang insurhensya agud lubos nga magamit ang tropa sini batok sa karibal nga imperyalistang China.

Partikular sa isla sang Negros, agud mahinabonan ang kahuy-an kag kapaslawan sang Visayas Command (VISCAM) kag 3rd Infantry Division sa pagpukan sa bilog nga rebolusyonaryo nga kahublagan, naghingagaw ini sa pagpaidalom sa isla sang Negros sa state of Stable Internal Peace and Security (SIPS) matapos sa pagtikal nga nadismantol na ang mga larangan gerilya sa isla. Apang kabaliskaran sa ila deklarasyon, wala sang matuod nga kalinong kag nangin target ang pumu-

luyo ilabi na ang mga mangunguma sang pasismo kag terorismo sang mga reaksyonaryo nga armadong pwersa.

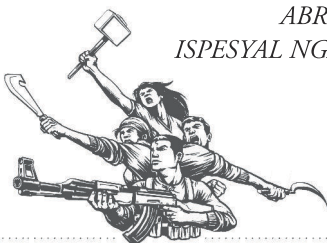
Wala untat ang mga focused military operation (FMO) kag Retooled Community Support Program (RCSP) sang AFP sa ila ginsiling nga paglagas sa “nabilin nga mga NPA” kag agud pungan ang “pagbaskog liwat sa rebolusyonaryo nga kahublagan.” Ginbuboan sang daku nga pundo ang NTF-Elcac para sa Support to Barangay Development Program (SBDP) kag Enhanced Comprehensive Local Integration Program (E-CLIP) agud makagan-it sang daku nga kwarta para sa bursa sang mga mataas nga opisyal sang militar kag tigplangon ang pumuluyo paagi sa pagparada sa mga peke nga *surrenderee* kag pagpatuman sa mga palpak nga mga proyekto sa mga komunidad nga gindeklara nga “*insurgency-free*.”

Sa unang kwarto sang 2024, nakarekord ang National Democratic Front (NDF)-Negros sang 84 ka insidente sang mga pagpanglapas sang AFP kag Philippine National Police (PNP) kag iya mga paramilitar sa internasyunal nga makitawhanon nga laye kag sa Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL) nga nag-imbolbar sang masobra 6,300 ka mga biktima (765 ini mga menor de edad).

Pinakatingkad sa sining unang kwarto ang asud-asod nga mga kalapasan sang tawhanon nga kinamatarung nga ginkomiter sang 79th IB sa mga komunidad sang mga mangunguma halin Pebrero 21 tubtob sa katapusan nga semana sang Pebrero sa Sityo Mansulao, Brgy. Pinapugasan, Escalante City, Negros Occidental matapos ang engkwentro sa tunga sang Roselyn Jean Pelle Command-New People's Army (RJPC-NPA) kag sa nasambit nga militar sadtong Enero 21.

Brutal nga ginpatay sang mga tropa sang 79th IB si Jose Caramihan, isa ka mangunguma kag residente sang Sityo Mansulao samtang nagtanum siya sang humay sa tigon sang lukpanay sadtong Pebrero 21. Gintindogan sang 79th IB nga isa ka NPA si Caramihan nga napatay sa engkwentro bisan pa sa mabaskog nga pagpanginwala sang mga hi-

ABRIL 2024
ISPESYAL NGA ISYU

ANG **Paghimakas**

Nagapasalamat ang *Ang Paghimakas* sa mga kontribusyon agud mangin madinalag-on ang ini nga isyu. Sa pagpauswag sang aton *Ang Paghimakas*, ginapangabay sa tanan nga bumalasa nga padayon nga mag-amot sang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswagon.

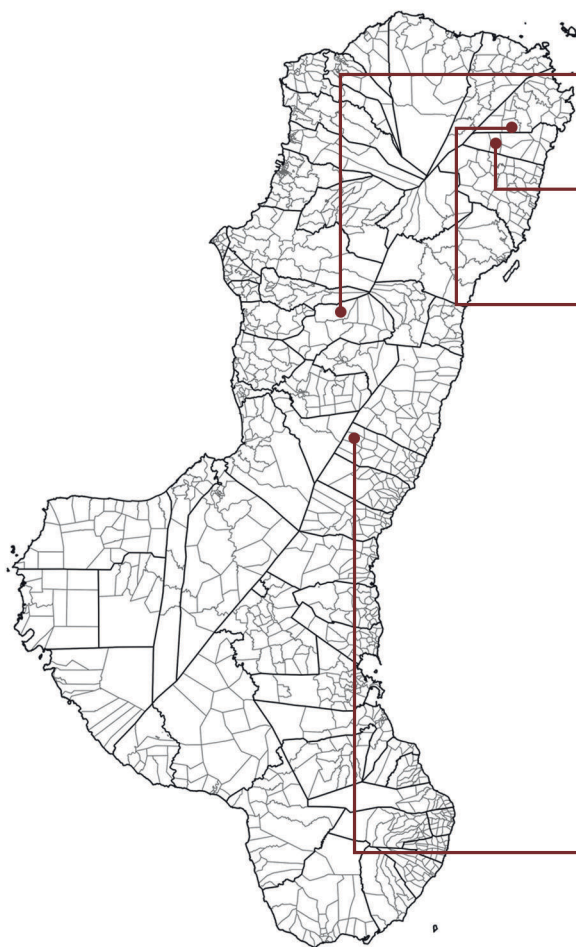
angpaghimakas@protonmail.com

negrosrevportal.wordpress.com

11 KA MGA PEKE NGA ENGWENTRO

Enero - Marso 2024

- Sityo Gomez, Barangay Sag-ang, La Castellana, Negros Occidental
1.) **Enero 17**- Pagsalbeyds sang 62nd IB kay Bernard Torres kag Boy Baloy - mga ginpasibangdan nga mga katapo sang NPA
- Sityo Donit, Barangay Magtical, Toboso, Negros Occidental
2.) **Enero 15** - Mis-encounter sa tunga sang mga unipormado kag mga nakasibilyan nga tropa sang 79th IB
- Sityo Mansulao, Barangay Pinapugasan, Escalante City, Negros Occidental
3.) **Pebrero 21** - Ginpagwa sang 79th IB nga may ikaduha nga engkwentro sa tunga sang ila tropa kag "lima ka nabilin nga NPA"
- 4.) **Pebrero 22** - 6:00-9:00 AM, ginbombahan sang 79th IB sang masobra 10 ka beses ang Trangkal Range
- 5.) 7:00 PM, indi magnubo sa 5 ka mga rocket ang ginhulog kag patarasak nga pagpalupok sang machine gun sang 79th IB gamit ang duha ka Agusta Westland 109 Nighthawk helicopter batok sa "lima ka nabilin nga NPA"
- Pebrero 23**
6-9.) Patarasak nga pagpalupok sang 79th IB nga ginpagwa nga may engkwentro sa tunga sang ila tropa kag "lima ka nabilin nga NPA"
- Pebrero 27**
10.) Patarasak nga pagpalupok sang 79th IB kag ginpagwa nga may engkwentro
- Marso 15**
11.) Ginpalupkan sang mga nakasibilyan nga soldado sang 62nd IB ang balay sang mag-asawa nga Maribel kag Randy Pecore sa akusasyon nga may NPA sa ila balay

mata sini kag sa pagpaathag sang RJPC-NPA sa natabo.

Sa 11 ka peke nga engkwentro nga natabo halin sa bulan sang Enero tubtob Marso, walo sini ang ginhimo sang 79th IB sadtong Pebrero 21 tubtob 23 kag Pebrero 27 kag ginpagwa nga liwat nila nga na-engkwentro ang ila ginsiling nga "lima ka NPA" sa Sityo Mansulao sa amo gihapon nga barangay. Pinakalala sang mga ginpagwa nga mga peke nga engkwentro amo ang masobra 10 ka beses nga pagpangbomba sang 79th IB sa bahin sang Trangkal Range sa Sityo Mansulao sadtong Enero 22, halin alas 6:00 tubtob alas 9:00 sang aga. Ginsundan gilayon sang *air strike* pagka-alas 7:00 sang gab-i sa sina nga adlaw sa amo gihapon nga sityo. Ginhulog ang indi magnubo sa lima ka mga *rocket* kag nagpalupok gamit ang *machine gun* nga sakay sang duha ka Agusta Westland 109 Nighthawk nga mga *attack helicopter*.

Pilit nga ginpabakwit sang militar ang mga residente sang Sityo Mansulao kag mga kaingod nga sityo sa bahin sang Escalante City kag Toboso, Negros Occidental halin Enero 21 kag ang iban naglab-ot pa tubtob sa katapusan nga semana

sang Pebrero nga nagtuga sang kahadlok sang pumuluyo kag kabalaka sa ila kabuhi kag palangabuhian.

Samtang, antes pa sa pagpangbomba, gindeklara sang 79th IB nga isa ka "engkwentro" ang natabo nga *mis-encounter* sadtong Enero 15 sa tunga sang nasambit nga militar nga naka-uniporme kag mga tropa militar nga naka-sibilyan agud magpakunokuno nga NPA. Nagkasugata ang duha ka grupo sa perimetro sang Sityo Donit, Brgy. Magtical, Toboso kag natabo ang lukpanay.

Sa Central Negros, duha man ka peke nga engkwentro ang gindeklara sang 62nd IB agud ihinabon sa ila brutal nga mga krimen. Unang insidente amo ang pagtiro-patay sang nasambit nga militar sa duha ka mangunguma nga sila Boy Baloy, *senior citizen*, kag Bernard Torres, kapin 50 anyos, sadtong Enero 17, alas 6:45 sang aga, sa Sityo Gomez, Brgy. Sag-ang, La Castellana, Negros Occidental. Nakaagum sila sang tortyur sa wala pa sila ginpatay. Napilitan nga magpalagyo sila Baloy kag Torres sa ila lugar sa Guihulngan City bangud sa pagpangredtag sang militar sadtong 2017 kag ginpasibangdan sila nga

mga supporter sang NPA. Myembro sang Kapunongan Alang sa Ugma sa Gamay'ng Mag-uuma sa Oriental Negros (KAUGMAON)-Guihulngan City Chapter si Baloy samtang katapo sang UNDOC/PISTON-Guihulngan City Chapter si Torres.

Ang ikaduhang insidente amo ang patarasak nga pagpaniro sang mga soldado sang 62nd IB sa balay sang mag-asawa nga sila Randy kag Maribel Pecore sa Sityo Mabato, Brgy. Talaon, La Libertad, Negros Oriental sadtong Marso 15, pasado alas-9:00 sang gab-i. Nakasibilyan ang mga soldado apang nakilal-an ni Maribel nga militar sila bangud nakita na niya sadto ang mga soldado sa barangay hall kon sa diin isa siya ka Barangay Population Development Officer. Ginpasibangdan ang mag-asawa nga may nagtiner nga NPA sa sulod sa ila balay. Pilit nga ginsaka sang militar ang ila puluyan kag ginpang-ukay ang ila mga pagkabutang. Pagkatapos sa natabo, liwat nga ginkadtoan sang mga katapo sang 62nd IB ang mag-asawa kag

ginpahug nga kasohan kon indi magkooperar.

Samtang, gintiro-patay ni Donan Sosia, isa ka aktibo nga myembro sang Citizen Armed Forces Geographical Unit (CAFGU), ang mag-amay nga sanday Gudofredo, 70 anyos, kag John Albert Templatura, 32 anyos, sa Purok Sab-a, Brgy. Montilla, Moises Padilla, Negros Occidental pasado alas 4:00 sang hapon, Enero 2. Isahanon nga nagresponde si Sosia sa pinamilya nga komosyon sa tion sang kaadlawan ni Albert. Napilasan man ang duha ka kaingod sang mga Templatura sang naulamid ini sa patarasak nga pagpaniro ni Sosia. May akawntabilidad ang 62nd IB sa sini nga natabo bangud idalum sa ila *command control* ang CAFGU sa amo nga lugar.

Nakaluwas naman sa tuyo nga pagpatay si Cerilo Bagnoran Jr, isa ka mangunguma, sang gintiro siya sa tatlo ka mga armado kag nakasibilyan nga mga tawo samtang nagsakay sang motorsiklo sadtong Enero 14 sa Crossing Cordova, Brgy.

Mga Paglapas sa Tawhanon nga Kinamatarung sa isla sang Negros

Enero-Marso 2024

BAYOLASYON	KASO	BIKTIMA
Ekstrahudisyal nga pagpamatay	3	5
Paslaw nga pagpatay	1	1
Aerial bombing	1	600 <i>(100 ang mga bata)</i>
Patarasak nga pagpamomba	1	600 <i>(100 ang mga bata)</i>
Iligal nga pag-aresto	5	6
Patarasak nga pagpaniro	10	482 <i>(80 ang mga bata)</i>
Pagpangastigo	2	5
Pagpamahug, pagpangharas kag intimidasyon	37	2,084 <i>(149 ang mga bata)</i>
Iligal nga pagpangita kag pagpangkuha	4	15 <i>(6 ang mga bata)</i>
Pilit nga pagpabakwit	3	1,411 <i>(260 ang mga bata)</i>
Pagkampo sa mga komunidad	12	730 <i>(70 ang mga bata)</i>
Coercion (Pagpamilit)	5	430
TOTAL	84	6,369

Halos 700 na ka insidente ang na-monitor nga pagpang-abuso sa tawhanon nga kinamatarung sa isla sang Negros sa idalum sang poder ni Marcos Jr. **Masobra 46,000** ang mga biktima, **masobra libo sini ang mga kabataan.**

Manghanoy, La Castellana, Negros Occidental. Antes sini, Enero 7, ginpangita siya sa ila balay sa Sityo Cabadiangan, Brgy. Kamandag, sa amo nga banwa sang duha ka mga nagpakilala nga mga katapo sang PNP kag pagkabwas, Enero 8, ang mga tropa sang 62nd IB naman ang nagpangita sa iya sang nag-operasyon ang mga soldado sa Sityo Mandayao-4, sa amo gihapon nga barangay.

Halin Enero tubtob Marso, anum ka mangunguma ang iligal nga gin-aresto sa mga pato-pato nga kaso. Gindakop sa mga kombinado nga pwersa sang 94th IB kag PNP ang mag-amay nga sanday Ray Vines kag Deloy de Leon kag Romy Villacanao sadtong Enero 21 sa Sityo Cantupa-Pisok kag Elmer Nicolas Quillano, 47 anyos, sadtong Pebrero 6 sa Sityo Dawhan, tanan sang Brgy. Buenavista, Himamaylan City, Negros Occidental. Mga myembro sila sang Kauswagan sang Mangunguma sa Buenavista (KMB). Sa Guihulngan City, gin-aresto sang mga katapo sang 62nd IB si Ronald Cantela pagkatapos sa pagpangransak sa iya balay kag pagpang-ukay sa mga pagkabutang. Gintaman siya sang duha ka pistola.

Gindakop man si Pertinisa Jeruela Charita, 55 anyos, sa *city jail* sang San Carlos City, Negros Occidental sadtong Pebrero 13, ala-1:00 sang hapon sang nagbisita siya sa iya banahon nga si Leon. Gin-alegar sang mga *jail guard* nga may .22 ka libre nga armas ang nakita sa iya nga bag sang gintsekyar ini. Lakip si Charita nga nagpakigkita kay United Nations (UN) *rappporteur* Irene Khan sa Cebu City sadtong Enero agud ipresentar ang matuod nga natabo sa iyang banahon nga gindakop sadtong 2019. Myembro si Leon sa National Federation of Sugar Workers (NFSW). Madumduman nga gin-aresto si Leon kag pito pa ka mga aktibista sadtong Setyembre 2019 sa isa ka tsekyoynt kag ginpato-patoan sang kaso nga *illegal possession of firearms and explosives*. Nagdala sila sang *leaflets* kag *sound system* para sa ila aktibidad sa pagkomemorar sang Escalante Masaker sang gindakop sila sang kapulisan.

Subongman, nakaagum sang lagub kag pilas sa kalawasan ang tatlo ka mga mangunguma nga sanday Romy Gallo, Romeo Gallo kag Dondon Jamaybay sang ginkastigo sa mga pwersa sang 15th IB sadtong Marso 9 sa Sityo Bonbon, Inayawan, Cauayan, Negros Occidental. Ginpahug man nga patyon si Dondon Alesasis sa nasambit nga militar sa Sityo Kalapnisan sa amo man nga barangay sadtong Marso 13.

Ginransak sang mga tropa sang 15th IB ang balay ni Marjie Campos sa Sityo Kantyang, Brgy. Caliling, Cauayan sadtong bulan sang Pebrero kag ginkuha ang pila ka personal nga pagkabutang.

Pilit siya nga ginpaako nga sa NPA ang duyan nga iya ginbakal paagi sa *online shopping*.

Halin Enero tubtob Marso, 37 ka mga insidente sang pagpamahug, pagpangharas kag intimidasyon ang naaguman sang mga pumuluyo sa mga kamot sang militar. Pilit nga ginpangsaka-saka sang mga soldado ang mga kabalayan bisan sa pagpamalibad sa mga tagbalay kag ginpasugid sila kon diin ang NPA. Nagpatigayon ang mga militar sang mga *census*. Ginpahug nila ang mga pumuluyo nga ginpasibangdan nga mga *supporter* sang NPA agud magsurender kag ginpaidalom sa sarbeylans ang mga residente. Naglunsar ang mga militar sang mga tsekyoynt kag nagpanglight sa mga kalatian nga nagtuga sang kahadlok sa mga mangunguma nga rason nga indi na sila makakadto sa ila mga uma. Masami nga sa kagab-ihon gin-himo sang mga soldado ang nasambit nga mga insidente kag may mga kaso nga nagpakuno-kuno sila nga mga katapo sang NPA.

Agud magsabwag sang *black propaganda* batok sa mga Pulang hangaway kag sa bilog rebolusyonaryo nga kahublagan, nagpatawag sang mga pulong-pulong ang 62nd IB kag pilit nga ginpatambong ang mga pumuluyo sa mga barangay sang Guihulngan City, Negros Oriental kag La Carlota City kag Moises Padilla sa Negros Occidental. Sa Cauayan, nagpalapnag man ang 15th IB sang mga *poster* nga nagpakamalaut sa NPA kag ginpasibangud sa mga Pulang hangaway ang kinagamo sa masobra 10 ka mga sityo sa amo nga banwa sadtong bulan sang Marso. Gintineran sa 15th IB ang amo nga mga sityo sa tabon sang RCSP.

Halin Enero tubtob Marso, may mga kaso sang pagtiner sang militar sa mga barangay hall, buluthuan, kabalayan sang mga mangunguma kag iban pa nga naglimita sa paghulag sang pumuluyo.

Samtang magpabilin ang imperyalismo, pyudalismo kag burukrata kapitalismo sa pungsod, magpabilin man ang malakolonyal kag malapyudal nga sistema. Sa tuman nga pagka-ido-ido ni Marcos Jr sa kagustohan sa imperyalistang US, lauman sang pumuluyong Pilipino ang mas magasingki pa nga militarisasyon. Kinahanglan maghiliusa ang pumuluyo nga ipakig-away ang ila kinamatarung kag kaayohan kag isulong ang pungsodnon nga kahilwayan kag demokrasya. Dapat pasabton ang rehimen sa iya mga krimen batok sa pumuluyo.

Ang pumuluyo lamang ang makahuluga sa pagdaug sa inaway banwa batok sa nagahari nga sahi. Ang ila gamhanan nga kusog upod sa NPA sa pagpamuno sang Partido Komunista sa Pilipinas ang mag-utod sa kadena sa malawig na nga gapos sa pagpanghimulos kag pagpamigos. **AP**

Sa tuman nga pagka-ido-ido ni Marcos Jr sa kagustohan sa imperyalistang US, lauman sang pumuluyong Pilipino ang mas magasingki pa nga militarisasyon. Kinahanglan maghiliusa ang pumuluyo nga ipakig-away ang ila kinamatarung kag kaayohan kag isulong ang pungsodnon nga kabilwayan kag demokrasya. Dapat pasabton ang rehimen sa iya mga krimen batok sa pumuluyo.

